

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Militarivm Ordinvm Origines, Statvta, Symbola, Et Insignia, Iconibus, additis genuinis

Mennens, Frans

Maceratae, 1623

Eqvestrivm, Sive Militarivm Ordinvm Symbola, Insignia, & Origines. Forma
Eqvites Creandi Vetvs, & noua apud omnes gentes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10718

EQUESTRIUM,

SIVE MILITARIVM ORDINVM

Symbola, Insignia, & Origines.

FORMA EQVITES CREANDI VETVS,
& noua apud omnes gentes.

De Equestrum vi-
rorum symbolis,
& origine,
sive militaris or-
dinis tum anti-
quitate, cū præ
cæteris eminentia
scribendo vix
me expedit, quin nescio quod mihi
magnificum, in eodem & quasi supra
nobilitatem excellantius nomen hoc
ab antiquo præ se ferre videatur, &
solia veluti ascendens Regia omnis
nobilitatis ciuilibus vindex, & pro tri-
bunali quasi iudex. deat. Equites,
qui & milites Latine, iurisconsultis
apud omnes ferè gentes, nomen ab
equis inuenerunt. *Cauallieri* enim
Italici, *Caualleros* Hispanici, *Cheualier*
Galli, *Ritter* Germanici, & Belgici,
Margogh Cambro Britannici ab equi-
tando dicuntur, Angli solummodo
Knights vocantur, vocabulo, quod
antiqua Anglorum, ut Germanorum
lingua ministrum, sive seruiem, &
iuuenem promiscuè significat. Hinc
in Euangelij antiquis lingua Angli-
ca pro cliente, *Inenijcht*, & *Radenigh-
tes*, id est ministri Equites, apud Bra-
ctonum Anglum iurisperitum anti-

quæ legi memorat Guilielmus Cam-
denus, qui tenebant ea lege terras
suas, ut domino equis inseruirent,
unde truncato nomine contractius
Knights ijs remansisse existimat, &
milites appellatos, qui prædia bene-
ficiaria, sive feuda tenuerant ut mili-
tarent. Feuda enim militaria dicta
fuerunt, & qui alibi Feudatarij hic
milites dicebantur: ut *milites Regis*,
Archiepiscopi Cantuariensis, *Comitis
Rogerii*, *Comitis Hugonis* &c. quod
ea lege prædia ab illis accepissent, ut
illis militarent si denique, & homi-
nium præstarent, cum alij qui pro
solidis militarent. *Solidarij*, & ser-
uientes appellarentur,

Adde quæ de his luculenter scrip-
sit Viglius in Rubr. Instit. de Test.
milit. Verum hi, sive milites, sive
Equites appellare libet, Auratorum
nomē hodie ab auri præcinctura, vel
auratis calcaribus inuenere: exem-
plo nempe Romanorum, apud quos
milites Cornicularios, Monozonos,
Rudiaros, & *Commeatales* Passim
(ut Ramnensium, Tatiensium, & Lu-
cerum centurias à Romulo: Equitum
item Augustalium à Tiberio Cæsare
institutas, quibus Drusum filium T.

Solidarij,

*Equites
Augusta-
les.
Tacitus
li. 7. An-
nal.*

A

Clau-

Claudium, & Germanicum nepotes adscriptis, omittam) obseruamus, nō aliunde, quā ab ornamentorum insignibus, quibus ob emeritam militiam decorati fuerant, denominatos.

*Commēta-
riensēs.
Clauicu-
larij.
Cornicu-
larij.*

Quō pertinet, & illud Vegetij lib. 2. de Re militari. Primi generis Commentariensēs, & Clauicularij dicebantur: secundi generis Cornicularij, qui emeriti milites erant armillis corniculisq; virtutis ergō donati. Quod hodiē etiam num aliquot Germaniæ Principes in more habere tradit Lazius, vt aulicos suos multo tempore cognitos, & in varijs ministerijs usurpatos similiter corniculis argento comprehensos, & ex humeris iuspensis donent. Qualiter Petrus Beloius scribit Héricum II. Gallorum Regem Aurelianēsem adhuc dum cē existētem post liberatam obsidione Landresij urbem Cornicularios equites creasse quo nomine scilicet appellari ius esset eos, qui prælij tempore in nauatæ virtutis præmium ad id dignitatis cooptarentur.

*Torquati.
Duplars.*

Torquati similiter, & duplicati erant milites, torquium ornamentis, vt illi corniculis, decorati, quibus & duplex plerumque stipēdium dabatur, vnde Duplars dicti sunt. Quo ex euentu Manlio Torquato memoria apud posteros mansit, quā historica scribit Liuius lib. 7. primæ Dec. Porro manet, & Germanis hoc militum genus, torquatique, ac ampliori stipēdio incedunt, qui aut aliquot annos stipēdia fecerunt, aut loco nobili nati ceteris in acie præferuntur. At neque nomen vetus omnino obijt, gentilicia lingua *Doppelsoldner*, vulgo nūcupamus, De torquium donis, siue insignibus, Liuius lib. 4. Dec. 3.

Monozoni.

Monozoni, illustres olim cingulo militari, siue Baltheo, fuerunt etiam honorati inter Milites: de quibus Iureconsultis fit mentio in lege Valentis. Quem à priscis temporibus ad Germanos morem esse deuolutū inuenimus: vt sicut apud Romanos ob egregia facta miles Baltheo donaba-

*Herodianus lib. 4.
& s.*

tur, ita verustiori adhuc in militia Germanorū, cingulo, ac gladio (quæ hodie ornamenta in calcaria sunt verfa, & auri præcincturam) miles emeritus publicè ornabatur. Hinc cingulo donare elegantius, & prisco ex more dicimus, quod hodie mutata consuetudine gladio percuti, & auratum fieri Equitem dicere solemus. De Baltheorum ornamentis Iulius Capitolinus in Maximinis, & Gordianis, & Cassiodorus inclinantis imperij auctor in epistola ad Colossum Comitem, alijque fusè meminere. Ad quæ adludens Otho Frisingēsis lib. 1. de rebus à Friderico I. Cæsare gestis cap. 32. cum de Geysa Hungariæ Rege bellū Austriæ inferente loquitur: *Altero die Rex in prædicto campo ad quandam ligneam Ecclesiam accedit, ibique ab Episcopis (nam eo vsque in puerilibus annis constitutus nodum militem induerat) accepta sacerdotali benedictione ad hoc instituta, armis accingitur. Sic de Austriæ principibus veteribus annales antiquissimi à Lazio citati referunt. Anno 1104. Leopoldus Marchio sanctus accinctus est gladio. Anno 1180. Otacher ex Marchione Styriensi Ducis nomen adeptus est, eo anno quo & gladio accinctus est. Et iterum anno 1225. Fridericus Dux Austria, & Styria consecrationis ensis dignitate Vienna sublimatur. Atque hinc arbitratur Lazius morem istum defluxisse, quo hodie, sed inuerso, Germani vtuntur: vt Principes sicubi aliquem ob laude parta facinora decorare volunt, gladio tangant, quos Equites auratos passim vocamus, & quos veteri more cingulo militari donatos appellant. Non enim gladio verberabantur, quod hodie fit, qui insigne aliquid in bello, aut prælio egissent: sed gladius illis cum Baltheo à Principe accingebatur. Et qui Monozoni Iureconsultis Græca origine, historicis verò cincti nūcupati, hodie Equites aurati, quod aurum in calcaribus, scilicet, & gladio gestare possint, appellantur. Hinc legimus in Annalibus peruetustis Austriæ:*

Li. 3. Variar. lect.

Strix: Anno Domini 1245. Fridericus Dux Austria auro plenus & argento in festo S. Georgij, 140. iuvenes de terra sua nobiles apud Vienneam honorifice donauit gladio & cingulo militari. Equidem in peruetustis picturis, & sculpturis licet talem cincturam videre; cingulum scilicet bullis aureis graue, ac densum, in lumbos, ac ventrè demissum: vnde pugio ex vno, & ex altero latere gladius pendent, Cuius porrò figuræ Romanis cingulum, & præcipue principibus fuisse, ostendit Claudianus Panegy. 2. Stiliconis.

Quin & Sydonias chlamydes, & cingula baccis.

Aspera, gemmataq; togas &c.

Licet autem illi Milites simpliciter armati, nostræ ætate ordine postremi, institutione tamen ante ceteros ordines militares, sunt primi & antiquissimi. Vt enim Romana gens togata, virilem ætatem ingredientibus, virilem, & puram togam donauerunt; ita maiores nostri Germani suis iuuenibus, quos armis tractandis idoneos iudicarunt arma donauerunt, quod suis verbis docebit Corn. Tacitus. *Arma sumere non ante cuiquam moris, quam ciuitas suffecturum probauerit. Tum in ipso concilio, vel principium aliquis, vel pater, vel propinquus scuto flameaque iuuenem ornant. Hæc apud illos toga, hic primus iuuentahonos ante hoc domus pars videntur, mox Rei publica.* Cum autem huiusmodi iuuenes militares sua lingua, vti & Belgæ & Angli *Knechts* vocarint; hinc & nominis, & institutionis originem repetendam censent. Hæc prima & simplicissima creandi Militis ratio; hac Longobardi, hac Franci, hac Belgæ, hac Angli, qui omnes è Germania profecti, olim vsi sunt. Prodit Paulus Diaconus lib. 1. cap. 22. *apud Longobardos consuetudo est, ut Regis filius cum patre non prandeat, nisi prius à Rege gentis extera arma suscipiat.* Nec prius Aragoniæ Regibus imperij insignia capeßere ius erat, quàm Equestri auctoramento (quod de Petro Aragonum Rege, qui ab Innocentio III.

P.M. militare cingulum accepit ann. 1204. (testatur Hier. Blanca) essent decorati. Carolo verò Magno (qui Desyderium vltimum Longobardorum Regem regno eiecit) imperante militum inaugurationi, colaphi vsu adhibitum fuisse, docent manifestè eiusdem tabulæ, quibus Frisonibus libertatem, & alia id genus priuilegia, ob fortiter nauatam contra Saxones operam concedere dignoscitur; & ob rei antiquitatè hic recitare pro parte operæ pretium duxi, ita etenim inquit. *Insuper statuius ut si qui ex ipsis sustentationem habuerint, vel militare voluerint, dicta potestas (quod Frisonum Principi Regij loco tū nomen erat) eis gladium circumcingat & dato eisdem, sicut consuetudinis est, manum colapho, sic Milites faciat, eisdemque firmiter iniungendo præcipiat, ut desinceps more Militum sacri Imperij, aut Regni Francia, armati incedant: eò quod consideramus, si prædicti Frisones secundum staturam corporis, & formam eis à Deo, & natura datam sic militauerint cunctis in orbe terrarum militibus sua fortitudine ingenio & audacia, (dummodo vt prædictum est, sine armis) facile præcellent & præualebunt. Qui Frisones signum sua militia à dicta Potestate recipere debent in quo corona Imperialis in signum sue liberalitatis à nobis concessa abeat esse depicta &c.* Datum Roma in Lateranensi Palatio, Anno Dominica Incarnationis octingentesimo secundo. Nulli enim etiam Magnates & ad bella sacra proficiscentes, militum nomine cenlebantur, nisi per militaris Regulæ professionem inaugurati, ac sacræ veluti militiae adscripti fuissent. Addo, ceteri etiam Comites, Duces, Reges, & Imperatores, vt Molanus tradit, Armigeri non Milites dicebantur. Huc pertinet illud quod in vetustis Brabantie nostræ Annalibus scribitur, Godefridum Brabantie Ducem iter ierosolyman verus instituisse, eiusque filium Henricum Militem creatum fuisse. Tale & illud est, quod de Guilielmo Hollandiæ Comite illorum temporū vicinus

Marsius, Hamcom, de Rebus Frisia.

Insignia militibus Frisijs à Carolo Magno attributa.

1183

cinus scriptor, & Ioannis Traiectensis Episcopi ac Guilielmi Palatini Comitis Hollandiæ Historicus, Ioannes Becanus memoriæ tradidit. Eum adhuc armigerum existētem cum esset Domicellus Hollandiæ, in Imperij Regem Romanorum electum fuisse, & eapropter mox apparatus fecisse, ut more aliorum Christianorum Imp. Miles consecraretur, priusquā Aquisgranī diadema regni susciperet. Cū itaque in solemni Missæ officio Euangelio decantato, Guilielmus armiger à Rege Bohemiæ coram Petro Capucio Cardinale S. Georgij, ad velū aureū productus fuisset, Bohemiæ Rex qui cum sisebat, hæc ad illustrissimum Cardinalem verba deprompsit. *Vestra Reuerentia Pater almius, presertim hunc electum Armigerum deuotissime supplicantes, quatenus vestra paternitas votiuam eius professionem suscipiat, ut militari nostro Collegio inscribi valeat. Tum vero Cardinalis, præmissa monitione, qua electum Imperatorem instruebat, quod Miles debeat esse.*

*Magnanimus in aduersitate,
Ingenuus in consanguinitate,
Largifluus in honestate,
Egregius in cursalitate, &
Sirenus in virili probitate.*

Prælegit ei militaris regulæ iugū, cuius hoc exordium est. *Hæc est regula militaris Ordinis. In primis cum deuota recordatione Officium Dominica passionis diurnam audire pro fide Catholica audacter corpus exponere, Sanctam Ecclesiam, eiusque ministros à quibuscunque grassatoribus liberare. Viduas, pupillos, & orphanos in eorum necessitate protegere. His & ijs quæ ad finem regulæ sequuntur, lectis, dixit Dominus Cardinalis. Vis militarem oronem in nemine Domini deuote suscipere, & regulam tibi verbo tenus explicatam pro tua possibilitate profiteri. Respondit electus, Volo. Et mox acceptā regulam legit in hæc verba. Ego Guilielmus Hollandiensis militia Prin-*

ceps, Sacri Imperij Vassallus, liber, iurando profiteror Regula militaris obseruantiam, in presentia Domini mei Petri ad velum aureum, Diaconi, Cardinalis, & Apostolicæ sedis Legati, per hoc Sacrosanctum Euangelium, quod manutango. Cui Cardinalis, hæc deuota professio sit peccatorum tuorum vera remissio. Amen.

Quibus peractis Rex Bohemiæ grādem colaphum in collum tyronis dedit dicens, *Ad honorem Dei omnipotentis te Militem ordino, ac in nostro Collegio te gratanter accipio. Et memento quoniam Saluator mundi coram Anna Pontifice pro te colaphizatus, & illusus est; coram Pilato praside flagellis cæsus, ac spinis coronatus; coram Herode chlamyde vestitus & derisus est, & coram omni populo nudus, ac vulneratus in Cruce suspensus est. Cuius opprobria memorari te suadeo, cuius crucem acceptare te consulo, cuius etiam mortem Christi ulcisci te moneo.*

Nec non Godefridus Bullonius in Antuerpiensi Marchionatu suo, exercitus ducendi in Asiam primitias roboraque deligens, ac in ipsa adeo vrbe, Equestri titulo ciues duodecim duodenario Apostolorum numero prouocatus decorauit, maximæ rei magna in hoc Apostolico delectu initia daturus, dum felici omine ex vna hac vrbe secuturarum victoriarum, prænotionem quandam, sp. plenus è sacro hoc numero ommatur, & spem acti de Turcis Saracenisque superarunt triumpho. Prisci autē Franci, (qui formulas, & caremonias in rebus plurimis obseruabant, ut lex Salica testatur) instituēdis Equibus multas adhibuerant, ut prius vigilarent diu, balneisque & alijs rebus uterentur, quibus docebant, qui ordinē hunc suscipiunt eos. corde animoque mundo & honestis cōditionibus venire oportere, virtutis causa omnes labores, & difficultates strenuè perferre, prudentia in sermone, & operibus uti: in primis vero fidem veritatemque colere; quarum caremoniarum vltus quondam in Hispania cele-

celebris in Regum, & Equitum inauguratione: cuius rei exemplum profert Curita, & Blanca de Ferdinando Ioanis I. filio, qui pridie sublimationis in regnū Aragoniæ facta peruigilatione in Cælaraugustana Ecclesia maiori, à Duce Gandiæ Militari Baltheo cinctus & Bādæ in Hispania milites iisdem solemnibus inaugurati ab auctoribus memorantur. Et memoria nostra mos idē perstat in Anglia, quæ viros eiusmodi vocat *Balneorum Equites*, quorum solemnia infra suo loco celebraturi sumus.

At cum Religio ita animos hominū occupasset, vt nihil bene & auspicate factū, quod à viris religiosis non profectum, censerent, ab illis gladium maiores nostri, paullo ante Normannorum in Angliam aduentū acceperunt, quod his verbis qui tum vixit, ignulphus: *qui militia legitima consecrandus esset vespere precedente ad Episcopum, Abbatem, monachum, vel sacerdotē contritus de peccatis confessionem faceret, et absolutus, orationibus deditus in ecclesia p̄noctaret, in crastinum rem sacram auditurus gladios super altare offerret, & post Euangeliā sacerdos benedictū gladium Militis collo cum benedictione imponeret, & communicatus sacris Christi mysterijs denuo legitimus miles permaneret.* Nec statim sub Normannis exoleuit scribit enim in Policratico Ioannes Salisburienſis, *Inoleuit consuetudo sollemnis, vt ea ipsa die, qua quisque militari singulo decoratur, Ecclesiā sollemniter adeat, gladioque super altare posito, & oblatio, quasi celebri professione facta seipsum obsequio altaris deuoueat, & gladij, id est, officij sui iugem Domino spondeat famulatum.* Petrus etiam Beſenſis Episcopus. *Hodie tirones enses suos recipiunt de altari, vt profiteantur se filios Ecclesiæ, atque ad honorem sacerdotij, ad iunonem pauperum, ad vindictam malefactorum et patrie liberationem gladium accepisse.* Porro res in contrarium versa est, nam ex quo hodie militari cingulo decoratur statim insurgunt in Christos Domini, & delatiunt in patrimonium crucifixi. Atque hoc quod gladio cin-

gi voluerunt, deductum proculdubio vt diximus à militari Romanorum disciplina, quia vt illi priusquā sacramento militari gladio stricto obligati fuerant, pugnare eum hostibus nefas existimauerunt: ita Christiani, non sibi legitime militare licere opinati sunt, priusquam hac ceremonia legitimæ militiæ consecrarentur; quæ Fridericum I. Imper. (apud Othonem Abbatem Frisingensem) & Guilielmum Rufum Angliæ Regem à Lanfranco Archiepiscopo Militem factum legimus. Sed hæc consuetudo paulatim in defuetudinem abiit; ex quo Normanni vt habet ignulphus irriferint, & exploferint, ac Synodo habita VVestmonasterij in Anglia anno 1102. sancitum fuerit, *ne Abbates faciant Milites*, quod nonnulli tamen exponunt, ne Ecclesiæ prædia militari seudo tenenda Abbates concederent.

Exinde ad Principes vicinos Reges filios mittere solebant, vt Equestrem ab illis dignitatem acciperent; sic Henricus II. Anglorum Rex ad Dauidem Regem Scotorum, & Malcolmus Rex Scotorum ad Henricum II. sic Alexander Guilielmi Scotorum Regis filius anno 1212. in Angliam, & Eduardus I. ad Alfonso XI. Regem Castellæ profecti sunt vt acciperent ab ijs *Arma militaria* siue *virilia*. His enim loquendi formulis pro creatione Equitis eo seculo vsi sunt. Tunc etiam ad ornamentum præter gladium, & cingulum calcaria aurata etiam accesserunt; vnde *Milites*, & *Equites* aurat hodie vocantur. Ius etiam sigilli additū. Antequam enim Baltheo militari cincti erant vt colligitur ex Abēdonensi libro, sigillo vti non licuerat, quod descriptum, inquit, *Richardus Comes Cestrensis sigillo matris rementis sigillare constituit, cum nondū n. militaris Baltheo cinctus erat* (sic a quolibet ab eo directe materno sigillo includebantur. Et in Burgūdia in decreto Iacobi & Guilielmi Iusti 6. Augusti 1376 dicitur Armiger cū Equestre ordinem suscipit, sigillū mutare,

Cic. lib. I.
Offic. de
Catonis
filio.

Ius sigillo.

Sub-

Subsequenti ætate ex censu, vt colligit Camdenus scriptor Anglicus, facti fuerunt milites, qui enim feudum magnum militare, id est (si antiquis schedis vlla fides) 680. acras terræ habebant, ordinis militaris ornamenta suo quasi iure postularunt. Imo sub Henrico III. quodammodo coacti fuerunt Milites fieri, quotquot libras quindécim ex annuis terrarum redditibus collegerunt; vt iam titulus potius oneris, quam honoris videretur: Ita enim habet Historia minor Matthæi Parisy, qui ante 350. circiter annos in Anglia nec infideliter scripsit. Anno 1256. exijt edictum Regium, præceptumque est et acclamatum per totum regnum, vt qui haberet * XV. libras terra & supra, armis redimitus tirocinio donaretur, vt Anglia sicut Italia militibus roboraretur, & qui nolent, vel qui non possent honorem status Militaris sustinere, pecunia se redimerent. Vnde in archiuis regni toties occurrit *Pro respectu militie* A de N. I. H. &c. huc vltique & vltius, vt innuere videtur dictus Camdenus in formulis iuris Anglici, vbi duodecim viri, siue iuratores, nominantur, apud quos facti sit prolatio, illi Milites dicti erant, quibus erat feudum integrum, illique *Milites gladio cincti*, qui à Rege Baltheo cincti militari; quo tempore cū Rex Militares crearet, vt habet idem Matthæus Paris, *Veste deaurata, ex pretiosissimo Baudekino & coronula aurea redimitus gloriosè in solio sedis, singulisq; militibus 100. solidos pro harnesamentis præstitit*. Nec solum Rex, verum etiam Comes eo seculo crearunt Milites. Memnit enim idem auctor, quomodo Comes Glocestriæ VVilhelmum Fratrem suum proclamato Torneamento, & Simon de Monteforti Comes Leicestriæ Gilbertum de Clara, Baltheo cinxit militari. Vt in Gallia, quod ex formula litterarum nobilitationis constat, qui nobilitatis eiusmodi literas obtinuit, à quocūque milite voluerit, valeat militia cingulo decorari, & in Hispania vt Hier. Curita testatur, in coronatione Alfonsi 4. Ar-

gonum Regis, qui Casaraugustæ, à Petro Luna Antistite sacro oleo perunctus, sacro Resurrectionis Domini die anno 1328. Militari auctoramento à Rege in maxime illa celebritate, honoribus præmijs, atq; summo splendore hi proceres decorantur, Iacobus Exerica, Petrus Arborensis, Raymundus Folchius Cardonensis Vicecomes, Arnoldus Rogerius Comes Polliariensis, Lupus Luna, Alfonso Ferdinandus Ixeritanus, Guilielmus & Berengarius Anglesolæ, Ioannes Simenius Vrrea, Petrus Cornelius Guilielmus Ceruilionius, Otho Moncada, & Atho Focius. Celebrata per uigilantiam singuli eorum procerum militari auctoramento ad CLXXX. alios virtute, & nobilitate præstantes viros cohonestauere. Præterea Petrus Regis frater, Castellinoui, & Vjlanoui Vicecomes, Guilielmum Eriulum, & Gilbertum Croilliam, & Raymundus Berengarius Regis itidē frater alios eisdem insignibus legumque militarium societate deuinxere, & à Raymundo Folchio Vicecomite, Raymūdus Cardona eius frater, Amorosius Rebellius, & Petrus Aragal eodem auctoramento obstricti sunt. Ad CCL. auctoratorum Raymundus Montanerius per quam grauis illius seculi scriptor, qui se huic rei præsentem fuisse perhibet, & triginta millia Equitum, qui Regem ex arce Aliaferriæ in ædem maximam Saluatoris secuti, numerum exitisse prodit. Verum honore illo, qui virtuti, ac meritis prius tamquam eximium operæ nauiter militaribus studijs insumptæ pretium, ac præmium dabatur, sensim vilescere, ob nobilium indignis eundem conferentium multitudinem, Reges potestatem militaris auctoramenti sibi resumpsere: adeo vt nemo miles crearetur nisi vel ab ipso Rege, vel Regis primogenito, accepta prius à patre auctoritate; vel à Regis Legato, siue præfecto in exercitu, idque vel ob res fortiter gestas, vel gerendas, aut togatam prudentiam. Et hoc sane à Regibus Anglis prudentissime in-

* 800. alij.

* Integrū, seu dū militis.

Lib. 8.

Hispani milites.

Hier. Blanca in Com. Rerū Aragon.

in-

institutum, cum feuda iam nō sibi essent, quæ donarent. Nihil sane valentius ad excitandos viros strenuos, atque adstringendos sibi optimos benequæ meritos, qui claro loco nati, & à re instructi, quam illos hoc titulo Militum honorare (qui ante honoratæ tantum functionis nomen erat) benigne, & beneuolè exornare, qui cum Principe consulto, meritoque deferretur, ampli sane præmij beneficijquæ loco, & inter insignia honoris habebatur. In hoc enim virtutis mercedem, familiæ laudem, generis & nominis memoriam collocatam, qui sic milites facti existimarent. Adeo ut Iuriscōsulti nonnulli scripserint, quod Miles sit nomen dignitatis, non item Baro; olim enim Baro, si non ex hoc ordine esset Equestri, simpliciter suo prænomine, & nomine sine aliquo adiuncto, nisi Domini (quod etiam militib. competit) scribebatur. Militis autem nomen honorarium videatur adiunctum, cum Reges, Duces, Marchiones, Comites & Barones dignitatem vna cū nomine expetierint. Obseruationeque dignum est Equestri ordinis nobiles tanti fuisse olim, quanti nunc ferè ipsi Comites: habebant enim suos clientes, armigeros, ephebos, satellites, ministros concolore secum veste amictos: cuius rei exempla profert Hembricomtius in suo Nobilitario. Adeoque in diplomatibus antiquis videbis etiam Baronibus præponi Equitum nomina, existatque veteris ritus vestigium in archiuis Louaniensibus, vbi cauetur ne quis Equestri Baltheo cingatur, nisi tertio cum duce ad bellum profectus esset, vnde toties in collatæ dignitatis tabulis numerus expeditionum in primis sacrarum adscribi solet, quod de Guilielmo de Rode spectatissimæ virtutis milite tradit I. Lipsius Rerū Louanij libro tertio, iuuat hinc inferere, quæ de creatione militū tempore Eduardi I. scripsit Mattheus Florilegus. *Ad augmentandam profectio- nem suam fecit Rex per Angliam publicè proclamari, ut quotquot tenerentur*

fieri milites, successione paterna, & qui haberent unde militarent, adessent apud Westmonasterium in festo Pentecostes, admissuri singuli omnem ornatum militarem præter equitaturam de Regia Gararoba. Confluentibus itaque trecentis iuuenibus filiis Comitum, Baronum & Militum, distribuiebantur purpura, Byssina Syndones, cyclades auro textæ asfluantissimè, prout cuique competebar. Et quia Palatium regale est amplum, tamen ad tot occurrentium turbam angustum fuit, apud nouum templum Londini, succisis lignis pomiferis, prostratis muris, erexerunt papiliones & tentoria, in quibus tirones deauratis vestibus se singuli decorarent, ipsa autem nocte in templo prædicti tirones; quotquot poterat capere locus ille, suas vigilias faciebant, sed Princeps Vallia præcepto Regis patris sui, cum præcellis tyronibus fecit vigilias suas in Ecclesia Westmonasterij: Ibi autem tantus clangor tubarum, & tibicinum & exaltatio vocum præ gaudio exsisterat clamantium, quod conuentus de choro ad chorum non audiretur in bilatio, die autem crastino cinxit Rex filium suum Baltheo militari, in palatio suo & dedit ei Ducatū Aquitania. Princeps ergo factus miles, perrexit in Ecclesiam Westmonasterij ut consocios suos militari gloria pariter venustaret. Porro tanta erat ibi pressura gremium ante magnam altare quod duo milites morerentur, quamplures synopsarent etiā cum quilibet ad minus tres milites ad se ducendum & tuendum haberet. Princeps autem propter turbam comprimendā non secus, sed super magnum altare diuisa turba per dextrarios bellicosos, socios suos cinxit. Apud Gallos item cæterasque Europæ nationes obtinuit, ut à parentibus filij Equestri insigniantur honore: sic Philippus Augustus Ludouicum Leonem filium aliosque centum nobilissimos viros Compèdij ad Esia Baltheo militari donauit, pariquè honore S. Ludouicus Philippum Ter-Papyrius hic Philippum Pulchrum, Pulcher tres alios suos filios præsentem Eduardo genero Anglorum Rege affecere; hic mos satis antiquus videtur.

Miles nomen dignitatis.

In actis opidi anni 1260.

Papyrius
Massonus
lib. 3. An-
nal.

tur, à Græcisque Cæsaribus & in Italia à Theodorico Rege olim obseruatus. Athalaricus enim Eucharicum patrem à Græco Cæsare Anastasio filium, per arma adoptatum prædicat, & Theoderici apud Cassiodorum epistolæ aliquot leguntur, quibus Reges & priuatos quosdam per arma filios adoptat, hoc enim sermonis genere

Philipp. Cominens li. 3. de bello Neap.

Equestris dignitas nobilitate reddit.

utitur. Fiebant olim nonnunquam Equites ante irruptiones & prælia; quæ consuetudo in eiusmodi periculis & angustijs obtinebat, quod eos hac re animatos, officium magis facturos cogitarent, & si morerentur, Equestrem honorem habituros, nam Equestris dignitas in acie quæsitâ nullis omninò aut factis, aut maiorum imaginibus claros nobilissimos reddit, quæ etiam ornari ipsi Reges à Vassallis, & strenuis viris non dedignantur. Ludouicum XI. à Philippo Bono Burgundiæ Duce, Henricum II. à Mariscallo Bisensi, Franciscum I. Gallorum Reges memorabili illa pugna Meliguiacensi à Petro Baiardo, Eduardum IV. à Comite Deuoniæ, Henricum VII. à Comite Arôdeliæ, Eduardum VI. à Duce Somersetti, aliosquæ ab alijs Equestris ordinis ornamenta accepisse legimus. Froissardus ridiculam narrat historiam in castris Philippi Valefij, ac Eduardi III Regis Anglorum factam, cum prope esset ut die condicito dimicarent inter Virollyfossam, & Flammengueriam, Lepus ante castra Gallorum excurrens tantum barritum excitauit, ut postremi audientes & pugniæ initiû esse cogitantes, sese ad arma compararent, quidam autem hippocomi optimè animati Equestrem ordinem postularunt, cumquæ non dimicasset exercitus, sed rebus infectis Rex. Eduardus discessisset, hic semper ex eo tempore Equites Leporis sunt appellati. Sæpius etiâ post pugnam fortibus viris, quorum bello spectata virtus existisset, spectante omni multitudine patentibus campis militaris honos delatus; ijsque solemnij Rodericum Diam de Biuar cognomento? Cidum (cuius

nomen Mauris in Hispania maximè fuit terribile) à Ferdinâdo I. post captam Coymbram, Equitem creatum tradunt Hispani, sic heroicæ fortitudinis viros à Carolo VIII. Gallorum Rege post victoriam Farniensem, sic à Carolo V. Imperat. post deuictum Saxonem Equestri ordini ascriptos constat, tanta passim nobilium accurrente multitudine, ut cum omnibus singulatim eam dignitatem conferre non posset, vulgari Hispanorum lingua exclamaret; *Sint omnes Equites*. Sic varios à varijs post partam victoriam principibus militari auctoramento cohonestatos apud historicos inuenias. Mitto quanto huius ordinis splendore & magnificentia Imperatores & Reges mutua quadam monarchis inter se, & genuina nobilitatis conferendæ, iure gentium facultate alterutrius subditis, & legatis decus hoc militare contulerint, eoquæ honore ornatos dimiserint.

Cætera quæ ad hunc ordinem spectant, quam præclarus gloriosus, & quam splendidum præmium altissimis animis gloriæ, honorisque cupidis, Equestris hic ordo apud maiores nostros habitus fuerit, quam studiose fidei, & veritatem coluerint, cum factis fuerit, si ut fideles Equites, vel Equestri fide aliquid sponderent. In literis obligationis Hugonis Comitis Sancti Pauli, Guidonis & Jacobi fratrum, quæ Philippo Pulchro Rege conscriptæ sunt in Aprili 1289. de comparato agro auenati, in Hannonia spondent illi fide suorum corporum ut fideles Equites. In literis quoque Ioannis Grellij moderatoris Bucensis bello capti, quibus spondebat Septembri 1364. Regi Carolo V. se in vinculis mansurum, voluit, si contra veniret, haberi pro falso improbo perfidoque Equite, & ad signum rei stema suum inuerti sursum deorsum, atque ita apud omnes iudices reum peragi. Ioannes Dux Britanniæ inita cum Rege Carolo VI. pace XV. Ianuarij 1380. iurauit XVI. Aprilis sequentis, se conuentiones eas obseruaturum,

De fide Equitum.

aurum, mandauitque Perceuallum Chabotum Equitem (qui propterea in vincula fuerat coniectus, quod decreto cuidam restitisset) solui ex vinculis, modo daret fidem se decreto illi pariturum Equestri fide. Et Carolus V. summi animi Imper. cum aliquid affirmaret, id fide nobilis, & Equestris viri se affirmare aiebat. Adde & Equites in tabulis Ducum Brabatiæ vocari semper *fideles & amicos*, alios necdum militari Baltheo cinctos fideles ministros *getreuwe knaben* intellige *Schilt Knaben*, idest armigeros. Hæc fuit existimatio, hæc Belgarum, & Gallorum Equitum fides, quam Cicero appellat omnis iustitiæ fundamentum. Cum Reges Galliæ, filij aut fratres fiebant Equites, solemnitates plurimæ obseruabantur, vbi Reges infidebant coronari, & publicum omnibus epulum exhibebant. Docet Ionuillanus in Sancti Ludouici vita Regem illum cum Alfonso frater, Pictonum Comes, & Druidensis Comes Equestrem ordinem acciperent, solempne epulum habuisse Salmurij tam magnifico apparatu, quam videri vquam potuerit, rebus omnibus opibusque circumfluentibus.

Atque hæc vna est ex causis quatuor quibus pro consuetudine subditis regalis Dominij Vasallisque indicitur pensitatio, ex quo apparet fuisse in solemnitate hac sumptus aliquos ex vsu & consuetudine, cuiusmodi etiam pensitatio feudis Militaribus indici solita, cum Princeps primogenitus Regis Angliæ filius hoc honore ornaretur, scribant alij. Ex iureconsultorum sententia Equites vbique & in Imperio & in alieno dominatu institui possunt, vti in colloquutione Frederici II. Imperat. & Sancti Ludouici Abbas Trichemius scribit, Comitem Frouinciæ ab eodem Imperatore Equestri dignitate ornatum, & Sigismundus Cesar in Martio 1415, parlamentum habuit Parisijs, & liti præfuit inter Dominum Pestellanum, & Signellum agitatæ, de officio Seneschalli Belcariensis, Signellus autem fuerat

ipsi commendatus; cum itaque audiret ab aduersario obijci Signellum non esse Equitem, eum aduocauit, dicens sui iuris esse vt faciat Equitem, ita arrepto vnus è suis nobilibus gladio ter Signelli in genua procidentis dorsum percussisse, deinde ademptum vnus ex aureis calcaribus suis illi induisse, ac postremo zonam accinxisse, cui magnus culter pro gladio appendebat. Hoc autem factum nihil contra maiestatem, aut ius Regis tentatum esse definit Tilius in Rebus suis Gallicis. Et Cuspinianus tradit Rodolphum Imperator. adfidentibus Regibus Bohemiæ, Hungariæ, & Poloniæ, quibus singulis enses tradi curauerat, Equitum in augurationi celebrandæ, ducentos amplius Equites creasse, eo ferme ritu, vt vna manu tyronum humeros leuiter ferirent, altera verò perbenignè eos exciperent. Equestris etiam dignitas iustam nobilitatem à patre arguit.

Quod ad seruitutem, in questionibus à Parlamento Parisiensi, habitis 1269. iudicatum est, Laurentium quicubicularium Rohannensis dicebatur, nobilem à Patre, ac non à matre Equitem esse posse. Similiter alijs questionibus ineunte Nouembri 1285. iudicium factum de Hugone Querneo: hoc verò ita accipiendum est, si mater est libera; nam si serua fuerit, aut nexa, etiam ex patre nobili serui erunt filij, in seruum autem non cadit Equestris dignitas. Philippus tamen Belmanorianus Præfectus, Claromontanus apud Bellouacos, in suo (vt vocant) consuetudinario cõposito 1283. narrat filium nobilis cuiusdam, & seruæ fuisse, Equitem ab eo factum cuius erat serua, resecta verò seruili conditione eius, voluisse filium in seruitutem asserere, dicendo eum a se cum seruitutem ignoraret, Equitem fuisse factum, sed fauore libertatis liberum illum, ac Equitem permansisse. quia Equestris Ordo à seruitute vindicat. Si alius quàm Dominus fecisset Equitem, ordo cum libertate filio periisset, quia non fuisset penes

Equestris dignitas iustam nobilitatem à patre arguit.

eum, qui instituisset Equitem, facultas à seruitute vindicandi. Nobilitas à matre sola sine beneficio Principis, non facit Equitem: nam moris est, si quis patre & matre ignobili natus est, eum à Rege cum Equestri Ordini accenseatur, in Gallia fieri nobilem. Quamobrem nolunt multi, vti & in nostris partibus, ab vno parentum nobilitatem sibi assumere, ne ludibrio sint, sed Equites fieri à Rege curant, Litteræ enim Equestri Ordinis nobilitatem confirmant, & ab ignobilitate vindicant. Quod si quis præter Regem, penes quem ius esse non possit nobilitatis conferendæ, ex ignobili Equitem fecerit, vterque culpam præstat, Philippus Borbonius (qui ex loco vbi natus est, aut parens ipsius cognomē habuit) ignobilis duos habuit filios, quorum vni Equestre Ordinem Comes Flandriæ, alteri Niuernensis Flandri filius contulerunt, itaque multa Comitibus irrogata est, decretis factis ineunte Nouemb. 1269. & sub Pentecosten 1280. & fratres multa librarum mille in Regem damnati, quisque decreto facto sub medium Nouemb. 1281. etsi beneficio Regis, Equestrem ordinem tenuerunt. Hæc ijs locis obtinent, vbi non aduersatur cōsuetudo, nam Belcarij, & in Prouincia non exorata à Rege venia ciues in ordinem Equestre cooptari, & Antistites in Baronum nobilitate; album referri possunt. Ita Tilius li. 2. de Rebus Gallic.

Ne autem quidquam eorum, quæ ad dignitatis Equestri splendorem, vbiicumque gentium reperire potuimus peregrinos lateret, nonnulla de militari apud Hispanos ratione (quæ gentem instaurandis reparandisque bellicis natam dicit Liuius) subnectere libuit. Et Eximius Petri Salanoua Iustitia Aragonum qui ciuili legis scientiam cum Equestri Ordinis claritate habuit coniunctam, cum de priuilegijs Baronum, & Ricorum hominum se fore dicturum profiteretur ita fere orditur. Notandum est quod in Arragonia omnis homo descendens de gente militari per lineam, planam

est * Infancio, siue sit legitimus, siue illegitimus, siue masculus, siue foemina. Tamen quamuis ex parte matris veniat ex linea militari non est Infancio, nisi habeat patrem Infancionem in C. videlicet de Proclam. in seruit. lib. 6. & hoc seruatur. Et per Foros habetur. Quod quilibet Infancio potest esse miles in Aragonia, alij vero non. Et si fortè non Infancio promoueat per Ricum hominem, ad militiam, perdit honorem quæ tenebat Ricus homo, vel si non tenebat numquam tenere debet. Et ille promotus semper remanet villanus sublato sibi equo, & armis, vt de re militari C. fin. lib. 6. Et quia multæ sunt species istorum Infancionum in Arragonia, sciendum est, quod * Infancionum alij sunt Rici homines, & non Milites, alij Rici homines (quos Vitalis, & Salanoua nonnunquam Barones nūcupant) & Milites, alij Mesnadarij milites, alij non milites, alij sunt milites simplices, alij filij militum tantum, vel nepotes, alij nec Barones, nec Mesnadarij, nec milites, nec militum filij, vel nepotes. Miles autè simplex est, vt Vitali placet, qui sui scuti, siue vnus scuti vulgariter appellatur, Vassallus alicuius præter Regem, vel Regis filiū, vel Comitē ex Regis genere descendente, vel Prælatum Ecclesiæ, vel qui ab alio, quam à dictis personis militari cingulo fuerit redimitus; sed & omnes descendentes à tali per lineam masculinam, inter simplices milites computantur. Infancio simplex est qui licet non sit miles ius tamen habet accipiendi militiam, si possibilitas voluntas, & oportunitas se offerrent. Ricus homo miles habet omnia priuilegia, quæ habent Infanciones, & omnia, quæ habent milites, & ultra, quia terram pro honore non debet dare dominus Rex, nisi illi qui ex natura debet esse Ricus homo, & qui non sit de alieno regno &c. Vti ex dicto Salanoua prodit Hier. Blanca. Ultra communia priuilegia Infancionum habent milites ista. Nam non tenentur nec eorum filij

*Alfonsus Sa-
piës Castel-
la Rex leg.
6. tit. 9. p. 2
vide, & Pe-
tri Portu-
gallensis Co-
mitis apud
Curitan te-
stimonium.*

** Id est no-
bilitium.*

*Vide Lipsiū
de Militia
in Dedicac-
toria ad
Philip. III.*

filij, aut nepotes facere saluam. Item nullus potest aliquem saluare pro Infancione nisi duo Milites. Item equus militis quo ipse equitat non pignoratur. De satis cap. 1. Item in Arragonia nullus filius militis in mensa militis sedet, donec fuerit factus miles; hac namque educatione, & doctrina maiores ipsi filios suos liberaliter instituebant, postquam eos è ludis, & pueritiæ disciplina profectos apud se in exercitu militiaquè diutius fecerāt commorari. Qua in re videntur fuisse elegantem illam Romanorum cōsuetudinem imitati, quorum more nec cum parētibus puberes filij, nec cum foceris generi lauabantur. Militum autem vox, & Infancionum id sonat, vt priori Equestris ordinis viros nuncupemus, quos vulgari sermone *Caualleros*; posteriori verò quos vocare solemus *hijos dalgo*. Ipsisque Militibus plerūque solebant singulæ eorum stipendiariæ portiones in agris domibus, ac vacuis tandem possessionibus assignari, quibus & alijs vestigalibus in ciuitatibus, atq; oppidis omnibus Rici homines donabantur à Regibus, quæ vocabantur honores, quia in honorem, conferebantur. Quo autem illæ firmæ ac stabiles, militibus ac posteris remaneret, solemnes adhibebantur interdum contractuum, & instrumentorum stipulationes. Quale illud exemplum est quod in Tabulario Ecclesiæ de Pilari continetur, & à dicto Blanca in lucem profertur, quo Vicecomes Gasto Senior, vt inscribitur, in Caragoca subditicium sibi Militem quod est strenuè in expugnatione illius vrbs dimicasset afficiebatur quibusdam domibus, & agris, quos quondam possedisset Arabs præcipuus Alchay de Aben Alimen, vt idem perhibet vocitatus. In extremo autè ipsius donationis hæc verba subiunxit, *Do tibi omnia supraddita bona salua mea fidelitate & de meo Domino Ildesonso Rege qui nobis ea dedit*. Alia enim simillima exstant nonnulla, quæ Militibus irrogabantur, quod se in medios hostes, vt in eis commemoratur, ad per-

spicuum mortem pro salute exercitus iniecissent. Quæ omnes huiusmodi stipulationum formulæ non loqui solummodo, sed personare etiam videntur, pristinam illam, & Ricorū hominum in Reges, & Militum in Ricos homines fidelitatem præstandā, quasi non sat ducerent futurum, vt eorum omnium integra, ac fidelis mens in factis, ac commissis si nō in iisdem ipsis scriptis spiraret. Hi igitur Milites illius Rici hominis cogebantur accitu, cuius stipendia merebantur. A quo si deficiebant, poterant statim iisdem omnibus stipendijs militari. Propterea vulgari sermone *Caualleros vasallos de los Ricos hombres* vocabantur. Ipsæ vero singulæ eorum stipendiariæ portiones *Cauallerias de honor*. Cæterū Reges ipsi pro rata eorum portione tenebantur de subsidijs Regij patrimonij alios quoque milites sustentare, siue ij essent nobiles, siue etiam Milites, siue Infanciones. Triplex enim ea Militum ratio quondam fuit. Hi quia Palatini id est de Regis domo erant, quam veteres *Mesnadam Mesnadarij* Milites (quorum familiæ gentilitiæ à Curita, & Alportilio cæterisq; Hispaniæ antiquarijs describuntur) sunt vocati, vt diuersis hisce nominibus, diuersi ipsorum Militum notarentur status. Quamquam enim omnes genere idem erant, parte tamen & specie differerebant multum, Ricorum namq; hominum dignitati proximus erat *Mesnaderiorū* iste Militaris, seu Equester ordo, sic alij alijs illustriores. Quibus quæ dabantur à Regibus stipendia, vt à prioribus etiam nomine differrent: *Cauallerias de Mesnada*, seu *Mesnaderias* vocari consueuerunt, Regioque à nutu pendebant prorsus. Quæ magna tandem erat inter *Cauallerias de honor* & *Cauallerias de Mesnada* differentia, cum has ad libitum conferri fas esset, illas autem nequaquam, postea tamen hæc omnis ratio plerumq; solita est traduci, & conuerti. Vnde hodiernis, vt ait Blanca, tēporibus *Mesnaderios* Milites videmus nonnullos qui priscam hanc istius differentie nota-

Rici homines Milites.

Mesnadam
rij Milites.

rationem in suis inscriptionibus præ se ferunt, se cum aliquin ex Melnaderiorum ordine sint honoris lautorū opidorum dominos nūcupantes quasi ea sibi, ac maioribus suis eo pacto declarent non ad Regum nutum, vt Melnaderijs conferri ius erat, sed in honorem fuisse, Ricorum hominū more contributa. Quæ enim re differabant, nomine etiam distare voluerunt. Hinc autem fiebat, vt cum certissima hæc essent Militibus istis proposita præmia non dubitarent quibusuis se offerre pro patria periculis, eratque omnino dum præliabantur, illud insitū in eis aut vincere aut emori, quod si beligerando necabantur in meliori erant causa, & conditione quā si domi locupletes senes remansissent, Eorum vero qui Imperatores, Duces, arcium præfecti nauarchiue fuerant, sepelire corpora nequaquam licebat quin prius declararet Rex officio, ac muneri, quod quisque illorum sustinisset, satis factum esse, præstitamque sibi in eo ab vnoquoq; fidem, solempni decreto interposito, liberaret, nimirū, vt qui fraudem, aut scelus commisisset, honore sepulturæ careret. Quapropter ita tūc æqualiter omnes omni genere virtutum florere, vt egregia hæc laus videatur non hominum solūm, verum illorum etiam temporum fuisse: Rici homines ergo suis Militibus stipati, tanta auctoritate incedebant, vt Regibus poenè viderentur æquales. Signiferos enim ante se ipsorum Regum more gestabant, singulos quos vocabant Pendones, aut Seneras amplissima summæ eorū dignitatis insignia præferentes. Vnde & ipsos Ricos homines videas in antiquis monumentis passim Ricos Homines de *Senera*, vulgari lingua nuncupatos. Eorum autem filij Infantes interdum, quemadmodū & filij Regum appellati cernuntur. Atque inde credit Blanca ipsorum Infancionum nomen dimanasse, & ab Infantibus Infanciones quasi Infantes inferiores dictos fuisse ipsorum Militum filios; hi enim eorumque posterij apud Arago-

nes vocantur Infanciones, vt apud Belgas nostros militū filij *tonckheers*, quasi iuniores domini appellatur. Militibus enim, cuiuslibet ordinis sint, siue Ricorum hominum siue etiam Melnaderiorum, ij dicuntur tantūm qui sunt militiæ auctoramento honestati, atque vt vulgò loquimur, *los que actualmente son armados Cavallos*. Vnde illud Michaelis Molini in verbo Infanciones *Infanciones noscuntur apud nos; Milites vero sunt seu creantur*. Quia sine creatione actuali, seu promotione ad militiam nullus potest esse miles. Vt in Foro de creatione Militum. Cæterum subsequenti ætate Ricorum hominum nomen fuit antiquatum, nobilesque vocari consueuerunt. Nam qui modò nobiles dicuntur multis in rebus præ se ferunt Ricorum hominum dignitatem, in ea præsertim cuius supra meminuit Molinus. De qua idem alibi: nobiles Aragonum pro delictis eorum non puniantur poenis corporalibus, vt in obferu. 2. tit. de pace fol. 24. Et in For. 1. tit. Hæc itaque in veteribus Salanoux monumentis, quæ de Regis, ac regni consensu è lingua vernacula in Latinam, ab eodem versa exstant, vulgò; obseruantia illius appellantur, de Ricis hominibus Militibus, ac Infancionibus tradita fufus reperiuntur. A quibus nequaquam dissentire visus est Iacobus hospitalis præclarus iuris Aragonici interpres, in ijs, quos sexaginta ferme annis post Salanouam de legibus Aragonum edidit commentarios Ioānis Lupi Sessels. Iustitiæ Aragonum temporibus, cuius locum tenuisse proditur. Quos omnes secutus est Bages qui auorū memoria eandem quæstionem iisdem omnino verbis pertractauit. Veruntamen hæc omnia ab illo fonte, & capite fluxerunt, vitali nempe Episcopo è cuius scriptis cæteri, quæ digna iudicarunt selegerunt, & Hier. Blanca in commentarijs suis planius, & apertius expressit.

Baneretti alijs *Baronetti*, Milites, qui Auratis hodieq; in Anglia digniores *Milites Baneretti*.
ha-

habentur, nomen habet à vexillo concessum enim illis erat militaris virtutis ergò quadrato vexillo perinde, ac Barones vti, vnde & Equites vexillarij verè à nonnullis vocantur, & Germanis Banner Leirs, horum antiquitatem vltra Eduardi III. tempora, cum Angli bellicis landibus abundarent, haud repetit Camdenus, vt tunc primum excogitatum hunc titulum honorarij in bellicæ virtutis præmium credat. In actis publicis eius æui fit mentio inter titulos militares, *Banerettorum hominum ad vexillum*, qui ijdem videantur *hominum ad arma*, & Rex Eduardus III. in charta Ioanni Coupland, Baneretti statum, quod Dauidem II. Scotorum Regè in prælio apud Dunelmiam cœpisset his verbis erexit. *Volentes ipsum Ioannem qui Dauidem de Bouis cœpit, & gratanter nobis liberauit, propter ipsius probitatis, & strenuitatis merita taliter premiare, quod alij per hoc exemplum capiant nobis temporibus futuri fideliter obsequendi eundem Ioannem in statum Baneretti posuerimus, & pro eodem statu manuteneudo concesserimus pro nobis, & heredibus nostris eidem Ioanni quingentas libras percipiendas sibi & heredibus singulis annis &c.* Memoria dignum est hic formulam adnotare ex Frossardo, qua Ioannes Chandor vir suo tēpore militari laude florens, factus sit *Banerettus*. Cum iam Eduardus VVallix Princeps belli aleam experturus erat pro Petro Castellæ Rege contra Héricum nothum & Gallos, Ioannes Chandos principem accessit, vexillumq; suum complicatum illi in manus tradidit, sic affatus. *Domine mi hoc meum est vexillum, placeat vobis explicare vt hodie offeram. Sunt enim mihi fauente Deo ad hoc prouentus satis magni, Princeps verò & Petrus Rex Castellæ, qui adstitit, acceperunt in manus vexillum, & illi reddiderunt explicatum cum huiusmodi verbis: Domine Ioannes quod felix faustumq; tibi sit, & in gloriam cedat viriliter agas, & ostendas, qui vir sis. Ille accepto vexillo alacris ad suos se constitit, & attollens. Commilitones, inquit,*

ecce vexillum meum & vestrum, si vt vestrum animosè propugnatis. Posterioribus temporibus, qui ad hunc honorem euehendus, vel ante prælium vt animi excitarentur vel post prælium, vt virtuti suus constaret honos, gestans signum oblongum, Permon vocant, in quo sua depinguntur insignia inter duos seniores Equites præeuntibus tubicinib. & Heraldis corā Rege, vel Pro rege adducitur, qui bene ominatus iubet signi extremitatem, abscindi, vt ex oblongo, vexillum fiat quadratum.

Baccalauri milites *Knights Bachel* *Milites* *laurs* fuere illi, qui tamquam tirones *Baccalauri.* electi medij inter Equites auratos & Armigeros. In archiuis enim leguntur nomina *Miltum Baccalaurorum*, *In dorso* & *Valeatorum Comitum Glocestria*, vnde *Put. 51.* sunt qui Bachallers, quasi *Bas Cheualiers*, dicto volunt, licet alij à Gallico *H. 3.* *battailer*, quod depugnare significat, deducunt. Antequam ordines Equitum à Carolo Rege VII. fuissent in Gallia dispositi, duo erant Equitum genera, Vexillarius qui Vasallos suos habebat elato vexillo, & Baccalaurus qui sub alieno vexillo procedebat. In decreto Ioannis Ponthiuani, factò 23. Februarij 1385. Thoariensis Vicecomes summus, & primus Comitum Pictonum Vasallus dicitur triginta duo vexilla habes in ductu suo. In decreto factò tertio Iunij 1400. Comes Vallensis contendit Rodolphum Comequanum Vexillarium solummodò, ac non Baronem esse, extulisse vexillum, quod ludibrio fuerit, eumque fuisse dictum Equitem quadrati vexilli: Comequanum verò se afferuisse Baronem, qui Vasallos ferè quinquaginta, & prouentum magnum habuerit. Statuit consilium stratum Caroli VI. Regis comitatum, Isabellæ filix Regis in Angliam profecturæ, vt nuberet Richardo II. Regi, fore duorum Equitum Vexillariorum, & quinque Baccalaurorum, vt ministrarent ei: itaque delegati sunt Almontensis, & Garenserianus Vexillarij, & Reginaldus Ioannesq; Triani,

Go-

Golosus Annoius, Carolus Châbelius & dominus S. Clari Baccalaurei. Vexillarius in bello, eques duplaris erat ad Armigerum. In spōsione clientelæ quam Philippo Valesio fecit Godofridus Comes Lemouicū Septemb. mensē 1337. ducentenis libris prouētus ad vitam ex ærario Regis, & quin quaginta libris semel numerādis promittit se ministraturum Regi cum ducentis viginti Equitibus ordinario stipendio vicinum solidorum in vexillarium, denum in Equitem, quinum in Hippoconum, diebus singulis, cuiusmodi sponsones in Chartophylacio regio exstant innumeræ.

Cæterum miles nemo nascitur, sed nostris temporibus, vti alibi delibauimus à Principe, vel eius legato, habitæ aut generis, aut virtutis, Fortunæ, rerū domi forisque bene gestarū ratione, dignitatem equestrem (quæ nō nisi cū vita tollitur, aut amittitur) stricto gladio leuiter humeris percussis, & flexis gen. candidari accipere solent, additis verbis solemnī more conceptis, inuocatoq; ferè numine cuiusq; prouiciæ tutelari. *Sis eques in nomine Dei, Surge Equas, cæteræque id genus ceremoniæ pro patriæ consuetudine adhibentur.* Nullibi autem solemniores quam in Regis, aut Imper. Romanorū electione, qui proceres aliquot è nobilitate primaria tyrones stricto D. Caroli gladio in album equestre adoptare solent. Qui sic militaris ordinis fiūt, osculato ense, addito nominib. vocabulo in Gallia *Messire*, in Anglia *Sir* ad vitam vbiuis (more Gallico in regib. cōpellandis) ab alijs distinguuntur. Formā etiam cū ritibus antiquam Anonymi cuiusdam Angli ex veteri chronico addam. Anno inquit 1316. *Dominus Ricardus de Rodneij factus fuit miles apud Keynsham die translationis S. Thome martyris in presentia Domini Amalrici Comitis ac Pēbroke, qui cinxit eū gladio, & D. Mauritius de Barckleij super pedē dextrum posuit vnit calcar & D. Barthol. de Badelismar, Baro uterq; supposuit aliud super pedem sinistrum, in aula, & hoc factō recessit cum honore.*

Iuramentū militare antiquū colligimus ex Liuij, & Vegetij verbis lib. 12. de Re militari per deos factū cum deuotione capitū ad quæuis infortunia pro Romana Rep. quæ cōsuetudo adhuc manet, sed ritu veteri in religione nostrā detorto; sub finē. n. militaris & ciuilibus iuramēti adijciū ur hæc verba: *Sic me Deus adluet & oēs Sancti.*

De exauctoratione verò militū (quæ ignominia militaris nota erat) alijs disquirendū relinquo. Vti et cum ita deliquissent, vt capitali supplicio afficiēdi, suis insignibus fuerint exuti, baltheo militari discincti, gladio adēpto, abscissis securi calcarib. chirothecis ablatis & clypeo gentilicio inuerso, perinde ac in regradandis cœlestis militiæ militibus Ecclesiastica ornamenta, liber, calix, & similia auferūtur. Simul perpendant, si hæc dignitates equestres, quæ olim tam fuerint gloriosæ, dum rariores, dum quasi præmia virtuti constitutæ, non euilescant, cum sint effusiores, & cuiuslibet ambitioni prostitutæ iaceant, quod in re simili olim conquestus erat apud Romanos Aemilius Probus.

His militibus proximi fuere Armigeri, qui & Scutiferi, hominesque ad arma Gothis Schilpor, à Scuto ferendo, vt olim Scutarij Romanis dicti, qui vel à clypeis gētilitijs, quos in nobilitatis insignia gestant, vel quia principib. & maiorib. illis nobilibus ab armis erāt, nomen traxerunt. Olim. n. ex his duo vnicuique militi inferuebant, galeam clypeumq; gestabant. vti indiuidui comites adhærebant, eo qđ à milite domino suo terras aliquas in Scutagio tenebāt, vt ipse Miles à Rege in feudo militari qui iam non sunt amplius in vſu. Armigeri primarij hodie censentur, qui sunt pro Principis corpore selecti: secundò equitum Auratorum filij natu maximi, & eorum itidem filij maximi successiue: tertio in loco habētur filij natu maximi minorum filiorum Baronum & aliorum superioris ordinis, quando autem primogeniti masculi deficit, deficit vna cum illis titulis: quarto in Anglia ordine

*Herodiana-
nus li. 2. in
oratione Se-
ueri Septimi-
my. Tacitus
lib. 12.*

Armigeri.

Armigero-
rū insignia

dine sunt, quibus Rex ipse cum titulo insignia donat, aut Armigeros creat collum torque S. S. vel signatico argenteo, & candidis, & argentatis calcaribus exornās, vnde hodie in occidentalibus regni illius partibus vocantur vulgò *Vvithespurres* ad discrimen militum siue Equitum auratorū, qui auratis calcaribus uti solēt: eorumque primogenitis titulus solummodo cōpetit. Quinto loco Armigeri ibidē habentur quicūque aliquo superiori in Rep. munere funguntur, vel Principi honestiori conditione famulātur. Sed hoc officij nomen, quod olim, & officij tantū fuit, inter dignitatis titulos regnante Richardo II. primū irrepisse tradit Camdenus. Verū uti in quibusdam Italiæ locis Equites sunt hæreditarij, multi vbiuis etiā Armigeri nascuntur, quod ex tabulis militaribus *Marci Antonij Perezij* antiquæ nobilitatis Equitis Sereniss. Eburonū Principi a Consilijs, & Cubiculis viri supra natalium splendorem magnitudine animi, virtute, ac literarum gloria illustrissimi (quæ scilicet M. Ludouicum Perezij filium armigerum natū peculiari Principis indultu prædicant) alijque publicis archiuis didicimus. Sic & præter Equitū primogenitos, Armigeri titulo sæpius hñr hæreditarij: Angliæq; regib. suus est hæreditario iure honorarius Eques, & pugil qui in Regijs inaugurationibus armatus aulam ingredi solet, & per facilem electum iam Regem se pro vero, ac legitimo regni hærede agnoscere proclamari iubet, & si quis adeo temerarius sit, qui contradicere audeat, cū eo se duello decernere paratū ostēdit.

Nūc de sacris ordinibus. Militaribus à Pōtificibus regulari aliqua disciplina adiecta cōprobatis, quos Galli vulgò *Religiones Hispani, Habitus*, solēt nūcupare, itemque de liberioribus illis & *Torquatis* ab Imp. Regibus, alijque supremæ potestatis Principibus erectis dicendum est. Hos etiā Itali peculiari appellatione di *Croce*, di *Collana*, & di *Sprone*: Galli verò, *De Maille*, *Raille*, & *Paille*, quæ omnia suis locis latius explicabimus, solent indigitare.

ORDO EQVESTRIS
Militum Constantinianorum
Sancti Georgij.

NON in Sacerdotibus tantū, Monachis, & Virginibus, sapientissimum Diuinæ providentiæ ordinem iam à nascentis Ecclesiæ exordijs eluxisse apparet: verum etiam in militaribus Viris, qui coelesti fortitudine, armisque solidioribus, quam sint ferrea, opus esse intelligentes, voto se, ac regulis ipsorum, quantum arma tractaturis pro fide Christi sat erat, obstrinxere. Et nō secus, ac in veteri lege Machabæi, Propheta Regius, alijque Israelitarū Duces præliabatur prælia Domini: ita citra Constantinū Magnum, qui præter duos Philippos. A. A. patrē, & filiū Imperiū Christo nūcupavit, semper extiterē ordines, qui iam nō tantū dilatandæ verū etiam armis tutandæ Religionis; verò cuncti instar Cōstantini Magni, Ioviniani, Valentinianorum Theodosiorū, cæterorumque Principū Catholicorū, Crucem gestabant, sed discolorē: alij rubeā, alij viridem, alij albam, alij aliā (qualem hic ferè exhibemus, & Constantino Magno contra Hostes dimicaturō primū in Coelo apparuisse auctores, numismata, & pyramides testatur) præferebāt. His ergo omnibus antiquiorē habemus ordinē Militiæ Cōstantinianæ, quæ & aureata, & S. Georgij appellata est. Cōstantino enim Flauio, ut prædicebamus Anno Christi 312. Imperij sui VII. contra Maxentium conflicturo iam Sole à Meridie flectente Crucis signum ex lucis splendore figuratum in ipso cœlo manifeste apparuit, in eoque inscri-

Varij Ordines Eques-

Arn. Mer-
mannus in
Theatro cō-
uersionis gē-
tium.

Euseb. de
Vita Con-
stantini lib.
1. c. 25. &
lib. 4. c. 21.
Lepf. lib. 3.
de Cruce
cap. 15.